

Hoe jongeren naar landschap kijken 'Mooi gebouw hè?'

Beleidsmakers voeden zich met enige regelmaat met de ideeën en meningen die in de maatschappij leven, over hun beleidsonderwerp of daaraan verwante thema's. 'Van buiten naar binnen', heet dat. Een recent debat waarin jongeren aan het woord kwamen over ons landschap, is een mooi voorbeeld. Een verslag van de projectleider.



Op uitnodiging van de beleidsmakers van de directie Platteland en Dienst Landelijk Gebied (LNV) spraken ongeveer 65 jongeren over het Nederlandse landschap. Wat vinden ze ervan en waar moet het heen? Aan het debat in Kasteel Groeneveld nam een gevarieerd gezelschap van jongeren tussen de 16 en 22 jaar van zes opleidingen deel, afkomstig van vmbo, havo, vwo en hbo. Het vmbo werd vertegenwoordigd door vierdejaars leerlingen van het Wellantcollege uit Amersfoort, de aanwezige hogeschool was Van Hall-Larenstein uit Velp.

De moeite

De toehoorders – deskundigen in de wereld van natuur en landschap – waren content met deze spreiding in leeftijd, schoolsoort en niveau. De mening van de jongeren was breed vertegenwoordigd en dit strookte met de bedoeling van het debat, het leren kennen van de mening en de ideeën over landschap van de volwassenen van straks.

Het ministerie van LNV wil meer van buiten naar binnen werken. Het debat

Landschap is niet per se: groen, uitzicht, platteland

over het landschap was hier een poging toe. Een geslaagde poging, was de conclusie na afloop. Volgend jaar wil LNV een dergelijk debat zeker herhalen.

Zelfgemaakt

Als voorbereiding op het debat was de leerlingen en studenten gevraagd zelf foto's te maken en beeld te verzamelen van landschap in hun omgeving en hier commentaar op te geven. Ook leverde de organisatie fotomateriaal aan, omdat niet alle scholen toekwamen aan het zelf fotograferen. Men was blij verrast met de bijdrage van de leerlingen van het Wellantcollege, die veel werk hadden gemaakt van de opdracht en met veel materiaal kwamen. Op deze manier leverden zij een belangrijke bijdrage aan de meningsvorming en de ideeënuitswisseling.

Voor de beoordeling van het aanwezige beeld van 'landschap' konden zij gebruik maken van acht menselijke zwakheden, die ontleend waren aan 'De goddelijke komedie' van Dante. Dat werkte, maar voor niet elke jongere is het werk van deze Italiaanse dichter even aansprekend. Het kan ook een stuk eenvoudiger, was de conclusie achteraf. Daarom zal de organisatie Dante volgend jaar niet terug laten keren.

Verrassend

De foto's en de bespreking ervan leverden verrassende opmerkingen op. Zo was er een foto van een hoog gebouw – 'Mooi hè?' – waaruit blijkt dat sommige jongeren dit als landschap ervaren. Landschap wordt dus niet per se geassocieerd met platteland, groen of buitengebied. Voor de LNV-ers, die ook een bepaald beeld van 'landschap' hebben, was dit verbazingwekkend. In de discussie rondom deze specifieke foto bleek dat veel jongeren het goed vonden wanneer er de hoogte in wordt gebouwd om het ruimteprobleem op te lossen. Zelf zou-



Razend interessant, de verrassende blik op landschap van de volwassenen van straks

den ze echter niet in deze hoogbouw willen wonen. Een flat midden in het groen, waarvan ook een afbeelding was, vonden de jongeren detoneren, want 'dan is het landschap niet in evenwicht'. De onderschriften die de jongeren bij de foto's hadden gemaakt, waren soms eveneens verrassend. Zo stond bij het beeld van een weidelandschap met een hek en wat begroeiing: 'Twee paardjes, allebei bruin'. 'Verpaarding' is binnen het ministerie een onderwerp, zoniet voor de jonge fotograaf.

Blik verruimen

Het debat onder scholieren is een popu-

laire manier om de mening van deze groep te horen. Tot nu toe werden echter meestal de meer welbespraakte jongeren van hoger niveau of studenten uitgenodigd. Het ministerie van LNV is geïnteresseerd in de denkbeelden die bij een doorsnee van de jongeren leven, ook degenen die verbaal minder begaafd zijn. De 'toevallig' gekozen vorm van dit debat bleek juist die doorsnee heel goed te leveren, de ideeën van leerlingen van alle niveaus kwamen goed naar voren. Voor LNV was het een succesvolle gedachtewisseling. De inzet en het enthousiasme van de deelnemende opleidingen waren stimulerend. De organisatoren

zullen een vervolg geven aan het horen van de stem van jongeren en daarbij gebruik maken van de ervaringen met dit debat. Het thema landschap is laagdrempelig en voor beleidsmakers was het razend interessant kennis te nemen van de denkbeelden bij jongeren hierover. Het werkt blikverruimend wanneer je hoort zeggen dat natuur ook 'misleidend' kan zijn en dat we niet alles achter hagen moeten willen verstoppen. □

* Kees Barel was projectleider van Kasteel Groeneveld, buitenplaats voor stad en land van het ministerie van LNV.